

Statutární město Brno

Městská část Brno - Slatina

Vážený pane starosto,

na základě našeho společného jednání Vám posílám upřesňující informace o projektu Kameny Danielů. V rámci tohoto projektu chceme na předem společně dohodnutém a vybraném místě v Černovičkách dne 7. 3. 2017 umístit 2 pamětní kameny (Stolpersteine), jako vzpomínku na Romy, odvezené do koncentračního tábora v Osvětimi v roce 1943.

Na místě budoucí osady Černovičky tábořili kočovní Romové už od 60. let 19. století. Brzy se zde začali usazovat trvale a počala jejich integrace do okolní společnosti. Dokladem této integrace je i církevní sňatek Martina a Mariany Danielových z 16. září 1884 – církevní sňatky byly v této době mezi Romy vzácností. Právě Martin Daniel byl později vzpomínán jako zakladatel osady, které se díky nedaleké továrně na spodium říkalo Kostivárna. Zásadním momentem v historii osady se stal rok 1928, kdy byl vyhláškou zemského prezidenta zakázán vstup „potulných cikánů“ do obvodu Velkého Brna. Velká část brněnských Romů byla přesídlena právě do Černoviček, takže v tomto vyloučeném místě určeném lidem na okraji společnosti se v roce 1930 nacházelo již 103 Romů a jejich neromských sousedů. Podle odhadu historika Ctibora Nečase muselo za druhé světové války osadu nedobrovolně opustit více než 200 jejich romských obyvatel, většina z nich byla na jaře 1943 odvezena do koncentračního tábora v Osvětimi. Po válce se do svých domovů vrátili pouze čtyři místní Romové. Muzeum romské kultury ještě tyto informace ověřuje.

Mladí Romové z DROM, romské středisko se budou na projektu Kameny Danielů podílet formou dokumentování procesu bádání po osudech obyvatel osady Černovičky. Zaznamenávat budou získávání informací od místních pamětníků a lidí, kteří se k minulosti Černoviček mohou vyjádřit. Děti se zapojí do natáčení rozhovorů, navštíví v doprovodu pracovník NZDM místo, kde osada Černovičky kdysi stála. Pro seznámení dětí s tématem osudů Romů za druhé světové války využijeme zkušenosti a poznatky nabyté během realizace projektu My a naše historie (<https://www.facebook.com/myanasehistorie/>), v rámci kterého byly skupinkami mladých romských výzkumníků v Čechách a na Slovensku zaznamenávány příběhy romských pamětníků druhé světové války. Očekáváme zapojení 3 – 10 dětí, přičemž počítáme s průběžnou obměnou dětí. Výsledky společné práce bychom rádi prezentovali na základních školách v okolí oblasti Černoviček ve formě jedné výukové hodiny o romském holocaustu pro žáky 8. a 9. tříd.

Stolpersteine (<https://cs.wikipedia.org/wiki/Stolpersteine>), česky též **Kameny zmizelých**, doslova "kameny, o které je třeba zakopnout" (pohledem), jsou dlažební kostky s mosazným povrchem vsazené do chodníku před domy obětí holocaustu a nacistického režimu. Původně šlo o projekt německého umělce Güntera Demniga.

Dle upřesňujících informací není nutné pokládat kameny přímo před domy obětí holocaustu. Umístění kamenů nikterak nenarušuje vlastnická práva současných majitelů nemovitostí, nezakládá myšlenku odškodňování nebo nároku na něj. Jedná se čistě o pietní akt a vyjádření úcty k obětem holocaustu.

Na přípravě a realizaci projektu se podílí Opus Lacrimosa (<http://www.opus-lacrimosa.cz/>), Muzeum romské kultury (<http://www.rommuz.cz/>) a DROM, romské středisko (<http://www.drom.cz/>).

Záštitu nad projektem převzal první náměstek primátora města Brna Mgr. Petr Hladík.

Přivítáme Vaši osobní účast na pietním aktu.

V Brně dne 27. září 2016

Miroslav Zima

ředitel DROM, romské středisko

